

de Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

En wandelt in de liefde

6 Het is de mens
gezet te sterven

4 Franciscus van Assisi, 800 jaar
Bijbels Beschouwd

12 Lezen is van levensbelang
Bevordering leescultuur in gezinnen

HET TERUG- GEKREGEN ERFDEEL

**Daar ligt de kreupele Mefibóseth.
Plat op de grond met zijn hoofd in
het stof.**

*‘... en ik zal u
alle akkers van
uw vader Saul
wedergeven’.*

2 Samuël 9:7m

Hij heeft alles tegen. Zijn afkomst heeft hij tegen, hij is immers uit het geslacht van Saul. Zijn woonplaats heeft hij tegen, hij komt immers uit het plaatsje Lódebar. ‘Zonder weide’ betekent dat. Hij komt uit een onvruchtbaar gebied. Zijn bestaan heeft hij tegen, hij is immers Mefibóseth, een verspreider van schande. En toch bewijst koning David hem weldadigheid. Hij bewijst verbondstrouw en verbondsliefde op grond van het verbond met Jonathan.

Het is een flauwe afspiegeling van hoe de Heere in Zijn Zoon genade bewijst aan verloren zondaren die alles tegen hebben. Zij zijn uit het geslacht van Adam, komen uit een onvruchtbaar gebied en verspreiden de schande van de zonde. Maar door God gearresteerd worden ze gebracht aan de voeten van de levende God. Daar worden ze wie ze zijn, een verspreider van schande. Ze aanvaarden het vonnis op hun zondaarsbestaan en, o wonder van genade, daar mogen ze het horen: Ik zal u zekerlijk weldadigheid doen om Mijns Zoons Jezus’ wil.

HET ERFDEEL VERLOREN

Een van de weldaden die David aan Mefibóseth geeft is het

erfdeel. Het verloren erfdeel krijgt hij terug. De akkers van opa Saul worden hem teruggegeven. Om goed te begrijpen wat daarmee bedoeld wordt, moeten we eerst helder hebben wat het erfdeel betekende in de tijd van de Bijbel.

Het erfdeel is de plaats die een familie binnen een stam ontving in het beloofde land. U kunt over de verdeling van het erfdeel lezen in het Bijbelboek Jozua. Voor de ware Israëliet had dat erfdeel een diepe betekenis. Door dat erfdeel klonk het hem toe: ‘Want deze God is onze God, eeuwiglijk en altoos, Hij zal ons geleiden tot de dood toe’. Ten diepste betekende het erfdeel het deel hebben aan de Heere Zelf. Zo zeker als de ware Israëliet een deel had in het beloofde land, zo zeker had hij deel aan de Heere. De Heere stond daarmee garant voor de onderhouding van het tijdelijke leven, de Israëliet had zijn plaats onder de vijgenboom en bij de wijnstok. Tegelijk was het erfdeel een onderpand voor het eeuwige leven. ‘Zo zeker als ik een plaats in het beloofde land mag hebben, zo zeker heb ik een plaats in het hemelse Kanaän’.

Nu is Mefibóseth zijn erfdeel kwijtgeraakt. Verloren. Wanneer?

Toen zijn opa Saul ongehoorzaam was aan de stem van de Heere. Hij was ongehoorzaam toen hij zelf offerde en niet kon wachten op Samuël en toen hij de Amalekieten niet uitroeide, maar deels in leven liet. Als gevolg van zijn ongehoorzaamheid raakte Saul alles kwijt.

Is dat niet een treffende tekening van hoe wij ons erfdeel verloren zijn in het paradijs? In het paradijs had Adam deel aan de Heere en kon hij het volmondig zeggen: 'De Heere is mijn Deel'. Maar door de ongehoorzaamheid van onze eerste voorouders, Adam en Eva, zijn wij dat deel aan de Heere verloren. Wij zijn het beeld Gods kwijtgeraakt en hebben geen deel meer aan de Heere. Ten diepste zijn we God Zelf kwijtgeraakt. Zo staan wij buiten Gods gunst en Zijn gemeenschap. Hebt u dat al ingeleefd? Is dat de diepste nood van uw leven geworden?

HET ERFDEEL ONTVANGEN

Nu gaat David het erfdeel aan Mefibóseth teruggeven. Daarmee krijgt Mefibóseth alles terug wat zijn voorvader verzondigd had. Daarmee neemt David de zorg voor Mefibóseth op zich en zal voor de arme Mefibóseth, die uit een onvruchtbaar gebied kwam, zijn water zeker zijn en zijn brood gewis. Dat alles op grond van het verbond met zijn vader Jonathan. Het is een zwakke afspiegeling van wat de Heere in Zijn Zoon teruggeeft aan geestelijke Mefibóseths. Op grond van het eeuwige genadeverbond krijgen zij het verloren bezit,

het verloren erfdeel weer terug. Was het zo dat David soeverein de keuze kon maken om het erfdeel aan Mefibóseth te schenken, bij de Heere is het zo dat Hij alleen op grond van recht het erfdeel terug kan geven. Daarvoor moest de Borg erfgenaam af worden en Zich zo diep vernederen dat Hij uit moest roepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' In Christus wil de Heere weer het Deel van Zijn volk zijn. Daarmee staat Hij garant voor het onderhoud van hun tijdelijke en geestelijke leven. Voor hen geldt in de diepste zin van het woord: 'Ik zal hen onderhouden'. Dan mag de Kerk leven vanuit de Vaderlijke zorg Gods. Zo verwoordt onze Heidelbergse Catechismus het in Zondag 9: 'Hij zal mij met alle nooddrift des lichaams en der ziel verzorgen, en ook al het kwaad dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste keren'.

De Heere is zo hun Deel geworden en neemt de zorg op Zich voor lichaam en ziel. Gods kinderen worden gedragen aan des Konings tafel en worden daar onderhouden. Daar gebruikt de Heere de genademiddelen voor. Het Woord en de heilige sacramenten. Ten diepste - wat een rijkdom - ontvangen Gods kinderen de Heere Zelf terug. Op grond van het genadeverbond. Dat is immers de weg waarin de zondaar het deel wordt van de Heere en de Heere het Deel van de zondaar. Weet u van deze genadegave af? Dan buigt het hoofd zich dieper. Mefibóseth boog in de aanvaarding van het vonnis des doods (vers 6).

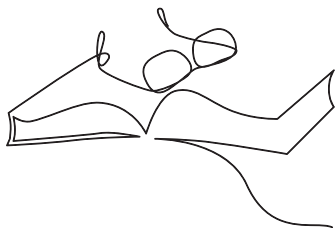
En hij boog nog eens in het ontvangen van de woorden van genade (vers 8). Dat is een buigen in diepe verootmoediging en verwondering: 'Wat is uw knecht, dat gij omgezien hebt naar een dode hond als ik ben?'

Is het een wonder dat Gods kind niet dieper buigen kan in de ervaring van zoveel verbondsweldadigheid? Hebt u zo al eens mogen buigen?

*Getrouwe HEER', Gij wilt mijn goed, mijn God,
Mijn erfenis en 't deel mijns bekers wezen;
Gij onderhoudt gestaag het heuglijk lot,
Dat Gij, zo mild, voor mij hebt uitgelezen.
De schoonste plaats mat Gij met ruime snoeren;
O heerlijk erf, gij kunt mijn ziel vervoeren.*

*In Christus wil
de Heere weer
het Deel van Zijn
volk zijn.*

FRANCISCUS VAN ASSISI, 800 JAAR

Het is 800 jaar geleden dat Franciscus van Assisi stierf. Voor protestanten roept dat weinig herinnering op. Voor roomsen is er een speciaal Franciscaans jubeljaar door de paus afgekondigd.

Het thema van de herdenking in Nederland luidt: 'Franciscus, 800 jaar springlevend.' Wat is er dan zo springlevend? En wat moeten nazaten van de Reformatie hiervan denken?

Franciscus werd in 1181 in Assisi als zoon van een rijke lakenkoopman geboren. Hij had een oppervlakkige en soms wilde jeugd. Vanaf zijn twintigste leeftijdjaar kwam er verandering, mede door een ernstige ziekte, waarbij hij afstand nam van de luxe van zijn ouderlijk huis. Franciscus werd een rondtrekkende prediker en kreeg al snel een kring van volgelingen achter zich. Hij stichtte met toestemming van paus Innocentius III een religieuze orde. Deze orde van de Franciscanen of minderbroeders streefde een levenshouding na van armoede en nederigheid. Ongetwijfeld als tegenhanger van de luxe van de clerus kreeg de beweging veel sympathie. Het verlangen naar reformatie zat in de lucht, hoewel de Bijbelse weg voor velen nog onbekend was. Rond het midden van de 13e eeuw waren er in Europa inmiddels 1400 franciscaner kloosters.

VERERING

Ook vandaag is de persoon van Franciscus voor velen sympathiek vanwege zijn zorg voor de armen en de natuur. Rooms-katholieken vereren hem als heilige. Natuur- en dierenorganisaties, vredesactivisten en socialisten roemen hem om zijn radicale keuze voor vrede en gerechtigheid.

Wij zijn echter geroepen deze persoons- en heiligenverering kritisch te bezien, vooral nu de grens tussen Rome en Reformatie begint te verbleken. Al tijdens zijn leven ontmoeten we bij Franciscus on-Bijbelse gedragingen. In 1224 trok hij zich terug op een berg en raakte in een visionaire toestand. Hij ontving de wonden van Christus in zijn handen en voeten, de zogenaamde stigmata. In de rooms-katholieke literatuur wordt dit voorval positief geduid, maar het is net zo afgodisch als de roomse verandering van brood en wijn in het lichaam van Christus.

Franciscus was vaak ziek en soms neerslachtig. Hij stierf in 1226. Twee jaar later verklaarde de paus hem heilig. Het maakte hem tot een van de grootste heiligen van de Rooms-Katholieke Kerk. Maar ook daarbuiten is het enthousiasme voor zijn persoon nog steeds 'springlevend'.

HEILIGEN

Wat moeten we met deze persoons- en heiligenverering? De roomse opvatting is dat er slechts enkele heiligen en zeer bijzondere mensen zijn. De Heidelbergse Catechismus belijdt daarentegen dat de allerheiligsten slechts een klein beginsel hebben van de gehoorzaamheid. En zelfs dit 'kleine beginsel' is om niet ontvangen. En dit gaat niet over enkele bijzondere personen, maar 'allen en een iegelijk'. 'Dat de gelovigen, allen en een iegelijk, als lidmaten aan de Heere Christus en al Zijn schatten en gaven gemeenschap hebben' (Heidelbergse Catechismus, Zondag 21).

CONCILIE VAN TRENTÉ

Het Concilie van Trente (1545-1563) was de officiële reactie van Rome op de protestantse Reformatie. Het Concilie beweerde in de 25e sessie dat het aanroepen van heiligen, het vereren van hun relikwieën en het gebruik van hun afbeeldingen volkomen legitiem en nuttig is. Heiligen hebben meer gedaan dan wat strikt noodzakelijk is. Volgens de roomse opvatting komen deze 'overtollige' goede werken in een 'geestelijke schatkamer' (thesaurus ecclesiae) van de roomse kerk terecht. De kerk kan uit deze schat van goede werken putten om de tekortkomingen van

In de rubriek Meelezen lezen we dit jaar delen uit het boek "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Immens was vanaf 1697 tot aan zijn overlijden predikant in Middelburg.

DE GODVRUCHTIGE AVONDMAALGANGER

HOOFDSTUK 8

Over de welgemeende en oprechte toestemming of inwilliging van de ziel met betrekking tot het genadeverbond, ter voorbereiding op het Avondmaal des Heeren

gebrekkige gelovigen te compenseren, bijvoorbeeld door de verkoop van aflaten.

We kijken hier in een onoverbrugbare kloof tussen Rome en Reformatie. Bij Rome zijn het slechts enkelen die op eigen kracht 'heilig' zijn, bij de Reformatie zijn het 'allen en een iegelijk' die Christus toebehoren.

VERDIENSTELIJK

De 'gemeenschap der heiligen' is met deze rooms-katholieke interpretatie geworden tot een soort bank met inleg en uitgifte van goede werken. De kern van de roomse misvatting is dat goede werken 'verdienstelijk' zouden zijn. Deze dwaling deed Luther in vuur en vlam staan. Alsof doemwaardige zondaren de schatkamer van de kerk zouden kunnen vullen. Luther schreef in zijn 62e stelling dat 'de ware schat van de Kerk is het heilig Evangelie van de heerlijkheid en de genade van God'. Luthers optreden deed een storm opsteken en gaf een geweldige ommekeer in het verstaan van wat 'heiligen' zijn.

Vandaag wordt Franciscus ook buiten de roomse kerk de lucht in geprezen met name onder allerlei maatschappelijke bewegingen. De Reformatie heeft alle mensverheerlijking afgewezen. Luther schreef op 31 oktober 1517, de dag van de 95 stellingen, een brief aan de aartsbisschop van Mainz. Met verontwaardiging schreef hij: 'Zo worden zielen onder uw zorg opgevoed tot de dood!' En vervolgens wijst Luther de weg van bekering en geloof. 'De apostel beveelt ons om met vreze en beven onze zaligheid te werken. Zelfs de rechtvaardige zal nauwelijks zalig worden, zo smal is de weg die ten leven leidt.' Ten slotte: 'Uw ambt moet daarop gericht zijn dat het volk het Evangelie en de liefde van Christus leert kennen'.

Van dit geestelijk leven wordt niet direct zo duidelijk gezien of er sprake is van het werk van de Geest, of dat het alleen maar vonken zijn van een sprekend geweten. Dat wordt pas later duidelijk, als het samengaat met de dingen die we hierna zullen noemen.

De Heilige Geest maakt het leven dat Hij heeft gewerkt, ook werkzaam. Hij begint aandacht en opmerkzaamheid in de ziel op te wekken. Dat is zoveel als een eerste vonkje van geestelijk leven. De zondaar begint net als de verloren zoon tot zichzelf te komen. Als hij onder de bediening van het Woord komt, begint hij met een ander oor te luisteren. Hij gaat vooral aandacht geven aan die Bijbelse waarheden die zijn eeuwig heil betreffen. Hij gaat letten op wat God in Zijn Woord onthult van de ellendige toestand van een zondaar, en ook op de zaligheid die er in God en Christus is.

DOOR DE GEEST OP JEZUS GERICHT

Dan laat de Heilige Geest aan de ziel de overvloed, de algenoegzaamheid en de dierbaarheid zien die er in Jezus is. Dit gebeurt echter niet altijd direct met evenveel licht. Dat komt omdat zo iemand door het gezicht en het gevoel van zijn ellende terneergedrukt wordt, en daardoor kan hij de overvloed die er in Jezus is niet zo snel in het oog krijgen. De Geest laat die echter aan hem zien als door een smalle kier, om het zo eens te zeggen, opdat hij niet moedeloos zou worden en in vertwijfeling en wanhoop zou vervallen. Hij laat hem dan zien dat er bij God gedachten van vrede zijn, dat er een genadeverbond is, en dat dat er is voor zondaren, voor grote, ja, de allergrootste zondaren; en dat het ook hem in het bijzonder wordt aangeboden.

WAT VOORONDERSTELD WORDT

Nu gaan we over tot het belangrijkste punt, door zo overzichtelijk mogelijk te spreken over de inwilliging en toestemming van de zondaar ten aanzien van het verbond.

Wat hier voorondersteld wordt is dat God, de God van het verbond, aan alle zondaren die onder het Evangelie leven, een aanbod of aanbieding van genade en zaligheid doet, met alle voorwaarden die daaraan verbonden zijn. Dan kunnen we het hele Woord van God beschouwen als een verzoekschrift dat God uit de hemel aan de zondaar stuurt om met Hem in een verbondsgemeenschap te komen. We kunnen dit verbond daarom het best een huwelijksverbond noemen.

De predikanten zijn daarbij de geestelijke Eliëzers, die een bruid voor Christus zoeken. Zij houden de zondaars het verbond voor in al zijn aspecten: wat God vraagt, wat Hij eist, en wat Hij belooft. Zij ontsluiten al de schatten en rijkdommen van de Koning. En wat doet de Geest nu? Hij zorgt ervoor dat deze boodschap zich vasthecht in de ziel van hem die Hij tot het verbond zal brengen. Hij laat hem zien hoe gepast en beminlijk dit genadig aanbod is.

HET IS DE MENS GEZET TE STERVEN

'Memento mori!' Gedenk te sterven! Het gaat in dit artikel over heel tere en verdrietige zaken. Over dood en graf! We willen eerst samen luisteren naar het enige juiste richtsnoer voor leven en sterven. 'Alzo zegt de HEERE ...'

1. **De mens moet sterven**
2. Begraven
3. Veranderende gewoonten
4. Rouwdienst en bij het graf
5. De begrafenisondernemer

De (enige) zekerheid die wij allemaal gemeen hebben, is dat we allen een keer zullen moeten (!) sterven. Jong of oud. Rijk of arm. Kerkelijk of atheïst. 'En gelijk het de mensen gezet is eenmaal te sterven en daarna het oordeel' (Hebr. 9:27).

De twee uitzonderingen zijn bekend, Henoch en Elia. De uitzondering zal er ook zijn voor de mensen die nog leven als Jezus Christus wederkomt op de wolken. Zij zullen niet sterven, maar wel geoordeeld worden.

OORZAAK

De Bijbel wijst ons op veel plaatsen duidelijk de oorzaak aan.

De dood is niet iets 'natuurlijks'. De dood hoort niet bij het leven. Wij zijn niet geschapen om te sterven en begraven te worden. Maar om te leven en God onze Schepper van harte lief te hebben en met Hem in eeuwige zaligheid te leven, om Hem te loven en te prijzen. Denkt u, denk jij weleens na over het doel van ons leven? Weet u (bevindelijk met uw hart) dat u een doelmisser (zondaar) bent?

Door onze moedwillige(!) ongehoorzaamheid is de dood in ons leven gekomen. Zelfs de dervoudige dood. 'Want ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven' (Gen. 2:17). De kanttekening verklaart dit nader: 'In het Hebreeuws, stervende zult gij sterven, versta hiermee drieëlei dood. 1. De lichamelijke dood met al zijn voorgaande ellende. 2. De geestelijke dood der ziel 3. De eeuwige dood, die tegelijk is lichamelijk en geestelijk.

GOD ONTMOETEN

De dood, wat een aangrijpend woord is dat. Wat een ontzettende zaak. Dat ogenblik vergeet je nooit, rondom het sterfbed van een geliefde, wanneer de laatste adem wordt uitgeblazen en de scheiding van ziel en lichaam werkelijkheid wordt. 'En het stof weder tot de aarde keert, als het geweest is en de geest weder tot God keert, Die hem gegeven heeft' (Pred. 12:7). We zeggen het wel, maar beseffen we het ook: Sterven is (ook nu nog) God ontmoeten?

De dood is de straf op de zonde. Het is een uitdrukking van Gods toorn (Ps. 90:7,11). Het is een oordeel en een vloek. De apostel Paulus wijst erop: 'Daarom gelijk door één mens de zonde in de wereld ingekomen is en door de zonde de dood en alzo de dood tot alle mensen doorgedaan is, in welken allen gezondigd hebben' (Rom.5:12).

'Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus onze Heere.'

In Romeinen 6:23 schrijft Paulus: 'Want de bezoldiging (soldatenloon) der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus onze Heere'.

WEL OF WEE

Zo lezen we in het onveranderlijke Woord van God over dood en leven. Over verdiend en genadegift. Over tweeërlei sterven. Eeuwig wel in de hemel, of eeuwig wee in de helse buitenste duisternis. Dat zijn twee werkelijkheden. Hemel of hel. Juist de Heere Jezus, de meest evangelische Prediker, Die echt bewogen was met het zielenheil van Zijn hoorders, heeft hier zo duidelijk over gesproken. Denk aan de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus. Of andersom: de arme man en de rijke Lazarus! 'En het geschiedde dat de bedelaar stierf en van de engelen gedragen werd in de schoot van Abraham. Hij wordt nu vertroost. En de rijke stierf ook en werd begraven. En als hij in de hel zijn ogen ophief, zijnde in de pijn, riep hij: Vader Abraham, ontferm u mijner en zend Lazarus, dat hij het uiterste van zijn vinger in het water dope en verkoele mijn tong; want ik lijd smarten in deze vlam' (Luk. 16:22-24).

EEN EEUWIG VERSCHIL

Wat een eeuwig verschil. Sterven voor eigen rekening, zonder Borg. Een hemelhoge schuld en dan alles zelf moeten betalen. Arme mens! Maar daartegenover de zaligheid voor allen die Jezus Christus door een waar geloof zijn ingelijfd en deelhebben aan Zijn weldaden. Hij is voor hen, in hun plaats, de dood gestorven. Hun dood is geen betaling voor hun zonden, maar alleen een afsterving van de zonden en een doorgang tot het eeuwige leven (Heidelbergse Catechismus, Zondag 16, 42). Hun Middelaar en Verlosser roept hen toe in het strijdperk van dit leven: 'Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven. En een iegelijk die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Gelooft gij dat?' (Joh. 11:25, 26). De vraag was dus: 'Gelooft gij dat?' Martha mocht zeggen: 'Ja, Heere!' Wat is hierop uw antwoord?

De Bijbel zegt: 'Let op de vrome en zie naar de oprechte, want het einde van die man (of vrouw) zal vrede zijn' (Ps. 37:37). Let op het sterfbed van vader Jakob. 'Op Uw Zaligheid (Uw Jezus) wacht ik, HEERE...'. En als Jakob voleind had aan zijn zonen

bevelen te geven, zo legde hij zijn voeten tezamen op het bed en hij gaf de geest en hij werd verzameld tot zijn volken' (Gen. 49:18, 33).

► wordt vervolgd

*Wij zijn niet
geschapen om te
sterven en begraven
te worden. Maar om
te leven en God onze
Schepper van harte
lief te hebben en
met Hem in eeuwige
zaligheid te leven,
om Hem te loven en
te prijzen.*

EN WANDELT IN DE LIEFDE

Beste jongeren,

In dit artikel staan we tot slot nog kort stil bij enkele onderwerpen waar veel vragen over zijn. Wat is de rol van je ouders? Hoe bereid je je voor op je huwelijk? Hoe ga je om met grote problemen in je verkeringstijd? En ook: hoever ga je in de omgang met elkaar als je een relatie hebt?

Wat betreft de rol van je ouders: betrek hen actief. Bespreek je indrukken wanneer je met iemand hebt kennism gemaakt. Ze kennen je beter dan wie dan ook, ze zoeken het beste voor je, en ze zijn ervaringsdeskundig. Blijf hen om raad vragen gedurende jullie verkeringstijd. Dat stelt hen in staat om mee te leven, en jullie gedurig op te dragen in het gebed.

Vraag om toestemming van wederzijdse ouders als je een relatie begint. Dat is een goede, Bijbelse weg die je op meerdere manieren in de Bijbel terugvindt. Denk nog even terug aan de grote betrokkenheid van Abraham bij het huwelijk van Izak. In 1 Korinthe 7:36-38 gaat het over de vraag of en wanneer ouders of voogden er goed aan doen om een dochter uit te huwelijken. In onze cultuur worden huwelijken niet meer gearrangeerd zoals toen. Je kunt wat je hier leest dus niet één op één toepassen op onze tijd. Maar het laat wel zien dat ouderbetrokkenheid Bijbels gezien iets natuurlijk is. De kanttekeningen bij Genesis 21:21 spreken over 'het recht der ouders over de kinderen in huwelijkszaken'.

Er moet wel aan toegevoegd worden: die nauwe betrokkenheid

van ouders is niet altijd mogelijk. Dat was ook al zo in de tijd van de Bijbel. Jakob kon niet even vader Izak raadplegen toen zijn oog op Rachel viel. Maar hij wist wel dat hij in lijn met zijn wens handelde. Izak had hem immers opdracht gegeven om naar Paddan-Aram te gaan om een vrouw van de dochters van Laban te nemen (Gen. 28:2).

Soms zijn er ingrijpende omstandigheden die het bijna onmogelijk maken om ouders op goede wijze te betrekken. Ouders kunnen ook om oneigenlijke reden een relatie frustreren. Als er geen goede manier is om je ouders te betrekken, zoek dan andere wijze raadgevers. Dat neemt het algemene principe echter niet weg. Een voorbeeld zoals dat van Ruth, die zich liet leiden door de raad van schoonmoeder Naomi, laat zien hoe goed het is als ouders wél actief betrokken zijn daar waar dat kan. Ruth is er goed mee geweest!

VOORBEREIDING

Wanneer ben je klaar voor een huwelijk? En wat kun je doen om je daadwerkelijk voor te bereiden? Dat is een onderwerp op zich. Meerdere goede boeken kunnen je hierbij helpen. Denk aan 'Het

huwelijk een paradijsbloem' van ds. J.A. Weststrate en 'Wandel in de liefde' van ds. H.J. Agteresch. Denk ook aan de toegankelijke boekjes in de serie Scheppingsorde m/v Vandaag over relatievorming en huwelijk, een serie van Bijbels Beraad M/V en KOC. Verder zijn er cursussen en wordt in sommige gemeenten verkerings- en/of huwelijks catechese gegeven. Investeer hier samen tijd in! Daar krijg je geen spijt van.

Het is daarnaast vooral belangrijk om veel met elkaar te praten over wezenlijke onderwerpen. Dat kun je niet genoeg doen. Het is ook zinvol om met elkaar praktische dingen te doen. Zo leer je elkaar beter kennen. Goed is ook om elkaar in gewone omstandigheden mee te maken. De oude gewoonte om op zondag, wanneer je op enige afstand van elkaar woont, bij elkaar thuis te logeren, is zo gek nog niet. Je leert elkaars gezinnen goed kennen. Je leert elkaar ook kennen in je gewone doen. Het is goed om ook vanaf een bepaald moment samen de dag af te sluiten met het lezen uit Gods Woord en gebed, en je ook zo te voorbereiden op je gezamenlijke toekomst.

Wanneer ben je klaar om te trouwen? Is het goed om minimaal een aantal jaar verking te hebben, zoals tegenwoordig gebruikelijk is? Daar kunnen goede redenen voor zijn, maar het is geen wet van Meden en Perzen. Vroeger trouwde men meestal na kortere tijd, en dat werkte ook.

MOEILIJKE OMSTANDIGHEDEN

In relaties kunnen moeilijke en soms heel onverwachte hobbels ontstaan. Wat als je erachter komt dat je vriend verslaafd is aan porno? Wat als er andere ingrijpende problemen zijn? Het is moeilijk om daar algemene raad in te geven, behalve misschien deze: neem het serieus, laat het niet op zijn beloop, praat goed met elkaar, vraag advies, zoek zonodig hulp. Vraag de Heere om wijsheid en moed om het juiste te doen.

Stel: je vriend zit verstrikt in porno, en weigert professionele hulp te zoeken, dan laat dit zien dat hij niet werkelijk bereid is tot verandering, of zichzelf overschat. Dat is een rode vlag, en kan reden zijn om de relatie te beëindigen. Maar soms kun je met elkaar juist sterker uit een crisis komen.

Hoe dan ook, begin met het heel serieus te nemen.

HOE VER GA JE

Er is intimiteit en seksualiteit. Groeiende intimiteit hoort bij een relatie. Dat geldt allereerst in de zin dat je veel met elkaar praat en steeds minder geheimen voor elkaar hebt. Zo groei je emotioneel naar elkaar toe. Er is ook lichamelijke intimiteit. Denk aan een zoen, een arm om de schouder, een knuffel. Ook dat hoort erbij.

Waar je echter een grens moet trekken is bij seksualiteit. Seksualiteit is iets moois, maar bewaar dit voor je huwelijk! Seksualiteit is niet alleen het hebben van gemeenschap met elkaar. Het is meer dan dat. Het is alles wat seksueel prikkelend is, zoals tongzoenen, het betasten van geslachtsdelen, elkaar uitkleden en bevredigen. Doe dat niet in je verkingstijd. Het laat je lusten ontbranden, je brengt jezelf in verzoeking, het doet hunkeren naar meer, en lichamelijk genot kan gemakkelijk je relatie gaan overheersen.

Jongens, oefen jezelf in zelfbeheersing. Zo laat je zien een kerel te zijn. Meiden, bewaak je grenzen.

Wees daarin gerust weerbaar.

Beste jongeren, over deze onderwerpen valt heel veel meer te zeggen! Ik hoop van harte dat deze artikelen jullie helpen om je weg te vinden wanneer het gaat om relatievorming. De Heere geve dat je mag ondervinden dat Hij je een vriend of vriendin schenkt als uit Zijn hand, net als Izak en Rebekka. Hij geve jullie gezegende huwelijken, waarin je ondervindt dat de HEERE gedenkt aan Zijn verbond, van kind tot kind, en geslacht tot geslacht. Hij schenke ook dat je door genade samen mag wandelen in de liefde, en met Paulus mag zeggen: gelijkerwijs ook Christus ons liefgehad heeft (Ef. 5:2).

L. van der Tang is ouderling in de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Rhenen. Deze reeks artikelen verschijnt ook in De Wachter Sions, kerkblad van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

Altijd vrij!

Vakantietijd, vrije tijd! Even geen school, catechisatie, niet werken. Onbezorgde dromen en áltijd vrij. Mooi toch?

*Gods Zoon
maakt
waarlijk vrij,
voor altijd. Hij
alleen.*

Onésimus, in het slavenhuis van heer Filémon in Kolosse, dacht daar net zo over. Maar helaas, vakantie zat er voor hem niet in. Christen-baas Filémon was wel goed voor zijn slaven (toen iets normaal, je hoefde nog geen excuses te maken), maar Onésimus' vrijheidsdrang was toch sterker. Nooit meer naar de huiskerk, de 'catechisatie' van Filémon. Onésimus is erop uitgekeken en wil wat anders. 'Altijd vrij!' Is er iets nieuws onder de zon in 2026?

Maar hoe moet dat: zonder thuis, zonder geld, zonder vervoer? De slaaf bedenkt een vluchtplan: weg bij Filémon! In de nacht sluipt hij, voorzien van wat 'zakgeld' uit de kast van zijn baas, het slavenhuis uit. Hij ziet wel waarheen. Veel omzwervingen brengen hem in de wereldstad Rome. De vrijheid is begonnen. Nu genieten van het leven: eten, drinken, vrolijk zijn. Geen last meer van regels, nooit meer afhankelijk van anderen. Je leeft tenslotte maar één keer. Toch?

Ergens in Rome staat een man iets te vertellen op straat, voorbijgangers luisteren met interesse. Wie is dat en waar gaat het over? Daar wil de weggelopen slaaf meer van weten. Paulus brengt Gods bevrijdende boodschap. Het wordt voor Onésimus een Goddelijk HALT! Tot hiertoe en niet verder, beveelt de Heilige Geest. Hij komt bij Paulus thuis en wordt zijn trouwe helper. De slavendienst bij Filémon is liefdedienst voor de Heere geworden. De vrijgevochten slaaf wordt een broeder in Christus. Nu is hij écht vrij. Want die de Zoon vrijgemaakt heeft, is wáárlijk vrij! Hij moet van Paulus terug naar zijn heer in Kolosse, maar krijgt een aanbevelingsbrief mee voor Filémon: neem hem weer aan, nu als een geliefde broeder. Vrijheidlievende jongere in vakantietijd, Gods Zoon maakt waarlijk vrij, voor altijd. Hij alleen.

LEESTIP: BRIEF AAN FILÉMON

de **Saambinder**

**Vraag van de week:
Wie piepte als een zwaluw en
kirde er als een duif op zijn
ziekbed?**

Antwoord op de vraag van vorige week:
*Simeï mocht als straf zijn woonplaats niet
verlaten.*

1 Koningen 2 : 36-46

‘De Bijbel is in leer gebonden, in schoenleer. We moeten daders van het Woord zijn, niet slechts hoorders.’

John Bunyan

BIJ DE VOORPAGINA:

GEREFORMEERDE GEMEENTE GORINCHEM

Van 2007 tot 2023 wordt de gemeente van Gorinchem gediend door ds. L. Blok. Na zijn overlijden, op 14 januari 2026, wordt hij in De Saambinder door zijn zoon, ds. M. Blok, herdacht en schrijft deze onder meer: ‘Vader heeft zich zijn leven lang in de breedte van het kerkverband dienstbaar mogen opstellen. De bijzondere liefde van zijn hart lag bij het opleiden van studenten aan de Theologische School. Deze vaderlijke taak heeft hij mogen vervullen van 1983 tot 2017. (...) Over zijn persoonlijk leven schreef hij in een interview naar aanleiding van ‘De twaalf bijslagen’ van Thomas Boston: ‘Ik zou niet willen zeggen dat ik al de bijslagen bewust ervaren heb. Maar ik weet wel hoe God alles in mijn leven afbrak, waardoor zalig worden van mijn kant onmogelijk werd. Dan wordt Psalm 116 praktijk: ‘Och Heere, och werd Mijn ziel door u gered’. Wat een wonder als door de verlorenheid van je leven heen de Heere doet ervaren: ‘Toen hoorde God, Hij is mijn liefde waardig’. Je houdt niets meer van jezelf

over. Het wordt een verloren zaak. Maar Hij is immers de enige, bekwame en volkomen Zaligmaker. Buiten de Heere Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf’.

John, de schrijvende pelgrim

Een dagvaarding

Als John ‘s middags thuiskomt, brengt hij eerst zijn spullen naar de werkplaats en dan heeft hij alle aandacht voor Betty, zijn nieuwe vrouw, en de kinderen.

‘s Avonds is het stil in de kamer.

De ganzenveer van John krast over het papier.

Blad na blad schrijft hij vol.

Betty leest mee over zijn schouder. ‘Enige zuchten uit de hel’. ‘Is dat niet een erg somber onderwerp, John?’

‘We beseffen niet hoe ernstig het leven is. Ik word gedrongen om erover te schrijven om de mensen te waarschuwen.’

‘Maar doe je wel voorzichtig genoeg? Die dagvaarding ligt er nog steeds omdat je zonder toestemming gepreekt had.’

Ach Betty, dat was vorig jaar in Eaton. De gemeente heeft toen voor mij gebeden en het is met een sisser afgelopen.

‘De tijd is voorts kort,’ staat er in de Bijbel en de satan weet dat ook. Hij gaat rond als een briesende leeuw of als een vleierende vriend. Ik weet dat ik me niet expres in gevaar mag begeven, daarom ben ik laatst gekleed als een landman met een grote hoed op pad gegaan.’

John kijkt een poos zwijgend naar buiten. Hij zegt er niet bij, dat hij een flinke woordenwisseling met een professor heeft gehad toen hij onlangs in een schuur preekte.

‘Heb je ooit gehoord dat een ketellapper preekt!’ had de professor verontwaardigd geroepen. En hij stelde allerlei vragen. Hij zei dat het niet paste voor een ketellapper om te preken. Later heeft hij er zelfs een boze brief over geschreven.

John strijkt zijn donkere haar naar achter. ‘Ik ben ook bezorgd, maar meer over onze gemeente. Dominee Burton is zo zwak. Er zijn brieven gestuurd naar andere predikanten in de buurt of zij kunnen helpen met preken. De moeilijkheid is dat ons graafschap Bedfordshire zo verdeeld is. Sommigen zien uit naar de intocht van de nieuwe koning Karel II. Dat betekent dat de Staatskerk weer in haar macht zal worden hersteld. Het zijn donkere tijden.’

LEZEN IS VAN LEVENSBELANG

De Heere wil Zich aan mensen bekendmaken door het gesproken en geschreven Woord. Zijn Woord. God vertelt in een Boek Wie Hij is en hoe wij (en onze kinderen) Hem kunnen leren kennen. Dit maakt lezen voor ons allemaal van levensbelang.

*Een vader en moeder zitten 's avonds op de bank met hun kinderen. De Bijbel ligt open op tafel.
'Waarom lezen we dit eigenlijk elke dag?' vraagt de jongste.
De vader glimlacht en zegt. 'Omdat God hier tot ons spreekt.
Net zoals je elke dag eet om sterk te worden, lezen we de Bijbel om de Heere te kennen en ons hart te voeden'.*

Het is van groot belang dat kinderen leren lezen. De allerbelangrijkste reden daarvoor is dat ze Gods Woord kunnen lezen. Er zijn echter nog meer redenen waarom lezen belangrijk is voor de ontwikkeling van een kind.

- Lezen vergroot het inlevingsvermogen van een kind. Een kleuter die veel wordt voorgelezen, kan zich beter verplaatsen in de gedachten, gevoelens en wensen van andere kinderen en mensen (zie: www.lezen.nl).
- Lezen vergroot het welzijn van een kind. Als een kind leest, kan het zich ontspannen, nieuwe dingen leren, even wegdromen. Lezen biedt afleiding van zorgen en kan een kind troosten in moeilijke tijden, waardoor lezen stress vermindert.
- Lezen vergroot de maatschappelijke kansen. Veel banen zijn beter toegankelijk voor jongeren die een goede taalbeheer-

sing hebben. Er bestaat een sterk verband tussen geringe leesvaardigheid en werkloosheid en lagere lonen.

Hoe kunnen we in onze gezinnen een leescultuur bevorderen en vergroten? Hieronder een aantal praktische tips.

- Lees voor. Begin hiermee als je kind heel klein is. Vind je het lastig om het in je dag in te passen, maak er dan een vast moment van op de dag (bij het koffie drinken, na het eten, voor het slapen gaan). Zeker als kinderen nog niet naar school gaan, is voorlezen heel belangrijk voor de taalontwikkeling. Kies voor verschillende genres prentenboeken (boeken over natuur, gedichten, informatieve boeken, kijkboeken). Stel vragen bij de tekst en bij de plaatjes.
- Blijf voorlezen, ook als kinderen ouder worden. Kinderen kunnen zeker tot en met 12

jaar regelmatig (een paar keer per week) voorgelezen blijven worden. Kies voor een spannend boek, een gezellig boek. Verdiep je ook eens in klassieke kinderliteratuur.

- Zoek naar vaste leesmomen-ten bij kinderen die zelfstandig kunnen lezen. Leg ze bijvoorbeeld iets vroeger op bed, waarna ze nog een half uur zelf mogen lezen. Het geeft rust in het hoofd, in het huis en bevordert de leesvaardigheid. Vindt het kind het lastig om met lezen te beginnen? Lees de eerste bladzijden voor en stop op een mooi of spannend moment, waarna het kind zelf verder mag lezen.
- Beloon met voorlezen. Dit is een hele fijne, gezamenlijke activiteit, dat naast het stimuleren van de leescultuur ook zorgt voor nabijheid en verbinding! Hebben de kinderen in de vakantie zonder mopperen hun klusje gedaan? Beloon met een voorleesuur in een boek naar keuze. Maak er een gezellig moment van, bijvoorbeeld in het grote bed van papa en mama, of met elkaar onder een groot kleed op de bank. Vaders, het is onderzocht dat het de leesontwikkeling van jongens stimuleert als vaders voorlezen. Naast dat het goed

is voor de hechting met je kind.

- Investeer in een abonnement op de kerkbibliotheek (van je eigen kerk of een andere plaatselijke kerk). Ga waar nodig samen naar de openbare bibliotheek en wees op de hoogte van christelijke schrijvers en niet-christelijke schrijvers die goede kinderboeken schrijven. Vraag eens aan de leerkracht op welk niveau je kind zou moeten lezen en stimuleer dat.
- Maak van het naar de bibliotheek gaan een (twee)wekelijks gezinsuitje en organiseer daarna een gezellig gezinsmoment, zoals uitgebreider koffie drinken of wat langer opblijven op vrijdagavond. Is het lastig om dit in de gezinsstructuur in te passen? Vraag eens een oudere tante of een tienermeisje of zij eens per maand met je kind(eren) naar de bibliotheek wil gaan.
- Verplicht kinderen niet tot het lezen van alle bibliotheekboeken voordat ze nieuwe mogen uitzoeken. Wees blij met elk

boek dat gelezen wordt. Het helpt als een kind wat te kiezen heeft. Focus op wat wel gelezen wordt en niet op wat niet gelezen wordt.

- Geef je kinderen boeken en investeer daarmee in hun persoonlijke boekenkast. Laat één van de cadeaus op de verjaardag elk jaar een boek zijn. Of geef bij het krijgen van het rapport een boek. Dit hoeven geen nieuwe boeken zijn, ook in tweedehandswinkels is veel keus.
- Lees zelf ook boeken en vertel aan je kinderen wat je leest, wat je mooi vond aan een boek en wat je ervan hebt geleerd. Heb je een mooi gedicht gevonden? Verras je kind(eren) door ze spontaan voor te lezen. Er zijn prachtige kindergedichten(bundels).
- Heb je een moeilijke lezer? Zoek naar alternatieven, zoals kindertijdschriften (BimBam, Kits, Weet), zoek naar mooie informatieboeken, vertel zelf een verhaal bij een kijkboek,

laat een kind meelesen terwijl het voorgelezen wordt via een streamingsdienst.

- Straf nooit met lezen. Het is belangrijk om lezen te koppelen aan positieve, fijne gevoelens en niet aan negatieve.

Dit waren enkele tips ter bevordering van het lezen. En natuurlijk ligt er een spanningsveld tussen het ideaal en de werkelijkheid. Het zal niet mogelijk zijn om met alle tips wat te doen. Maar begin eens met één, en probeer deze te integreren in het gezinssysteem. Juist de kleine, trouwe momenten van lezen maken verschil. Gewone boeken lezen vergroot de woordenschat, de concentratie en de verbeelding en zorgen ervoor dat kinderen beter in staat zijn om Gods Woord en de Bijbelse taal te begrijpen. Is dat niet ons uitzien, dat onze kinderen die God, Die Zich laat vinden in Zijn Woord, kennen?

Zeker als kinderen nog niet naar school gaan, is voorlezen heel belangrijk voor de taalontwikkeling.

Het is van groot belang dat kinderen leren lezen. Begin daarom met voorlezen, ook als het kind nog heel klein is.

Reacties zijn welkom op het volgende e-mailadres: werkgroepgezin@kgjo.nl

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK AANGENOMEN

naar Alblasserdam,
ds. J.M.D. de Heer te Rotterdam-
IJsselmonde.

BEROEPEN

te Middelharnis,
ds. D. de Wit te Kesteren.

BEDANKT

voor Hoogeveen,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
voor Kapelle-Biezeling,
ds. W. Harinck te Utrecht.

PREEKBEURTEN DS. IJSELSTEIN

Dit bericht is niet bedoeld om per-
soonlijke aandacht te vragen,
maar wel om aandacht te vragen
voor nogal wat opengevallen

preekbeurten in de gemeente van
Woerden. Ik heb een ernstige vorm
van allergisch astma, veroorzaakt
door allergie voor stof afkomstig
van katten en honden. Deze
dieren worden, zoals u weet, in
onze westerse samenleving als
huisdieren gehouden en dus is het
stof van die dieren overal. Vanwege
deze klachten heb ik helaas op
doktersadvies alle preekbeurten
voor de rest van dit jaar moeten
afzeggen. Wijzelf mogen gerust onze
weg gaan, wetend dat de Heere
regeert. Maar mocht er ergens ruimte
zijn, dan attendeer ik graag mijn
medebroeders om aan de gemeente
van Woerden te denken.

Contact scriba ouderling H. de Jong:
hdejong@gergemwoerden.nl

ds. J. IJsselstein, Woerden

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 34 en 248: het nieuwe adres
van de familie ds. E. Bakker is:
Harkebuurt 7a, 1794 HM Oosterend
NH; tel. 0222-745046.

Blz. 49: het adres van de familie
ds. A. Vermeij is met ingang van
heden: Woonzorgcentrum Elim,
Vliegersvelderlaan 42 (kamer 203),
3771 VB Barneveld. Hun nieuwe
telefoonnummer is 0342-403603.

Blz. 232: De nieuwe scriba van
de diaconie van de gemeente te
Mijdrecht is: D. Colijn, Zegelaarweg 1,
3632 JC Loenen a/d Vecht;
tel. 0294-230375 en 06-20215198;
e-mail: dcolijn@gergemmijdrecht.nl
De nieuwe koster in Mijdrecht is:
W. Meijer, Derde Zijweg 5, 3643 PT
Mijdrecht; tel. 06-13355047; e-mail:
koster@gergemmijdrecht.nl

BERICHTEN

NIEUWE LEERGANG JEUGDWERK

Dit najaar start de Jeugdbond een
nieuwe Leergang Jeugdwerk: zes
avonden met brede toerusting
voor het jeugdwerk. De leergang
is bedoeld voor leidinggevend
van clubs en verenigingen én voor
ambtsdragers die met (groepen)
jongeren te maken hebben.
Onderwerpen die aan bod komen
zijn onder meer: interactief
Bijbellesen, gesprekstechnieken,
groepsdynamiek, aansluiten bij
jongeren, het staan voor de groep
en teamsamenwerking. Komend
seizoen in Tholen (nog volop
ruimte) en Veenendaal (laatste
plekken). Meer informatie en
aanmelden via jbgg.nl/training

WANDELINGEN MIDDELBURG

In Middelburg worden op
4 en 18 augustus kerkhistorische
wandelingen gehouden met
herinneringen aan Smijtegelt. Start:
voor het oude stadhuis (Markt)
om 14.00 uur. Vrijwillige bijdrage
is voor Stichting Vrienden van
Heidelberg en Dordrecht

Er zijn ook wandelingen rond het
thema Joden in Middelburg. Data:
11 en 25 augustus. Start hoek
Korendijk / Nieuwepoortstraat om
14.00 uur. Vrijwillige bijdrage is voor
het deputaatschap voor Israël.
Aanmelding: p.c.beeke@kliksafe.nl
/ tel. 0118-633828 (groepen op
afspraak).

ZENDINGSMARKT HOOGEVEEN

De Geref. Gemeente te Hoogeveen
houdt op woensdag 5 augustus de
45ste zendingsmarkt. De opening
vindt om 9.30 uur plaats in de
kerk, Coevorderstraat 50 te
Noordscheschut. Om 13.00 uur
is er een presentatie door Gerard
en Gerda Wassink over het
zendingswerk in Albanië. Er zijn
activiteiten voor de kinderen.

ZANGAVONDEN

Emmen - Evangelisatiepost
Prinsesselaan 6-1, woe. 29 juli,
19.00 uur, zangavond m.m.v. gasten
vakantieweek Schoonoord;
Bijbelvertelling door evang. S.R.
van Klinken; collecte voor Samen

uit-vakantieweken voor mensen
met een beperking.

Nieuworp - Kerk Geref.
Gemeente, Havenweg 26,
di. 4 aug., 19.30 uur, koor De
Mannenbroeders van vakantieweek
V09 Wemeldinge, A. Hoogendoorn,
orgel; Bijbelvertelling student S.
de Vries; collecte voor Samen
uit-vakantieweken voor mensen
met een beperking.

Yerseke - Kerk Geref.
Gemeente, woe. 29 juli,
19.30 uur, jeugdkoor David uit
Borssele, jeugdkoor Mattithja
uit Krabbendijke, Jan Wisse,
orgel, gelegenheidsdameskoor
uit Wemeldinge; leiding ds. C.J.
Meeuse; collecte voor Samen
uit-vakantieweken voor mensen
met een beperking.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

KERKDIENTEN

ZONDAG 26 JULI 2026

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Aalst** 15.30 uur ds. K. Boeder; **Alblasserdam** 14.30 uur ds. H. de Leeuw; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Arnhem** 18.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Berkenwoude** 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 10.00 en 18.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 17.00 uur stud. S. de Vries; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 en 16.00 uur ds. D. de Wit; **Den Helder** 16.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Dirksland** 15.00 uur stud. G.J. van den Ende; **Dordrecht** 10.00 uur ds. M.L. Dekker en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. A.J. de Waard; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Elspeet** 11.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 18.30 uur kand. H.R. Keurhorst; **Enschede** 10.00 en 15.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Enter** 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Gorinchem** 14.30 uur stud. S. de Vries; **Gouda** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **'s-Gravenzande** 19.00 uur ds. D. de Wit; **Groningen** 16.00 uur ds. A.J. de Waard; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hoofddorp** 15.00 uur ds. H. Brons; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur ds. B.J. van Boven; **Houten** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Kampen** 15.30 uur ds. G. van Manen; **Kamperland** 10.00 uur ds. W. Harinck en 15.00 uur ds. F. Mulder; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 uur ds. C. Harinck en 16.30 uur ds. W. Harinck; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; **Kesteren** 17.30 uur stud. W. van Ee; **Klaaswaal** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. W. de Jong; **Kortgene** 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Krabbendijke** 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 14.30 uur stud. W. van Ee; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur kand. K.L. Blok; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Marknesse** 9.30 en 15.30 uur kand. K.L. Blok; **Meeuwen** 14.30 uur ds. J. Beens; **Melissant** 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn;

Middelburg-Centrum 14.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur stud. G.J. van den Ende; **Mijdrecht** 15.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Moerkapelle** (locatie: Dorpsstraat 15, Moerkapelle) 11.15 en 18.45 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 19.15 uur ds. G.W.S. Mulder; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder en 14.00 uur ds. W. Mouw; **Nieuwer Ter Aa** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Nieuwerkerk** 15.00 uur ds. P.C. Vlot; **Nijkerk** 18.30 uur ds. J. Janse; **Nisse** 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur kand. H.R. Keurhorst; **Ooltgensplaat** 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. M. Blok; **Oostburg** 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Oostkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Oppeendoes** 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Hogchem; **Oude-Tonge** 10.00 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Oudemirdum** 9.30, 11.00, 14.30 en 19.00 uur ds. A. Schot; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortvliet** 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Puttershoek** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Rhenen** 10.00 uur ds. A.P. Baaijens en 15.00 uur ds. A.E. Brijder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. H. de Leeuw; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-Zuid** 18.30 uur ds. A. Verschuure; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. P.C. Vlot en 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Rotterdam-Alexanderpolder** 14.15 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Slidrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Spijkenisse** 10.00 en 16.00 uur kand. D. de Jong; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; **Waarde** 14.00 uur ds. M. Karens; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Werkendam** 10.00

(H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. W. Mouw en 14.00 uur ds. S.W. Janse; **Westzaan** 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 15.00 uur ds. A. Verschuure; **Wolphaartsdijk** 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. G. Beens; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Zoetermeer** 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Zwijndrecht** 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 en 15.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug.

DINSDAG 28 JULI 2026

Brakel 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Dirksland** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Drachten** 19.30 uur stud. W. van Ee; **Middelburg-Centrum** 19.30 uur ds. H. de Leeuw; **Oppeendoes** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

WOENSDAG 29 JULI 2026

Hoofddorp 19.45 uur ds. J. Janse; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Kruiningen** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Marknesse** 19.30 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; **Middelharnis** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Nieuwdorp** 19.30 uur ds. J.C. Kriekaart; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur (voor de GBS) stud. W. van Ee; **Slidrecht** 14.00 uur (huw.bev.) ds. R.T. Michielse; **Terneuzen** 19.30 uur ds. G. Beens; **Wageningen** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. G. van Manen.

DONDERDAG 30 JULI 2026

Aalburg 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Kootwijkerbroek** 19.30 uur (H.D.) ds. M.G. van Middendorp; **Meeuwen** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. J.B. Huisman; **Ouddorp** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Scherpenzeel** 14.15 uur (huw.bev.) ds. J. Beens.

VRIJDAG 31 JULI 2026

Barneveld-Centrum 14.30 uur (huw. bev.) ds. E.J. Boudewijn.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 26 JULI 2026

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.00 uur; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. J. Krijgsman; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

Advertenties en familieberichten aan

Verloop, Alblasserdam:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
078-6912899, saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning
aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties
uiterlijk aanleveren maandag 9.00 uur.

**Gezinsdagboek 'David,
de man naar Gods hart',**
€ 32,50, na 1 sept. € 34,95
www.ramshoorn.nl

Per 1 september zoeken wij
voor ons kantoor in **Dodewaard**
een **interieurverzorg(st)er**.
Circa **8-10 uur per week**.
Werktijden zijn flexibel en in
overleg (avond/zaterdag).
Interesse? Mail naar
pz@beverssoftware.nl of
solliciteer via werkenbijbever.nl

**Flavonoid Complex van
NeoLife:** voor een goed
milieu in de blaas, goede
conditie van bloedvaten, bij
overgangsverschijnselen.
Juli aanb. Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl
Kortingscode: Fla10

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafenissen in
elke woonplaats in Nederland, maar
voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en
omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
T 0548 540 053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
T 0577 401 689

Vertrouwd verloop

www.begrafenisverzorgingvos.nl

 **Bureau
Mark.**

Mark Verweij
Psychosociaal therapeut

mark@bureau-mark.nl
+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

 VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging
0172 23 33 38

Vraag het boekje 'Mijn laatste wens'
info@vanstaverenbegrafenisverzorging.nl
Souburghlaan 19, 2741 EK Waddinxveen

**bijzondere
noden**
handen van de kerk

*"Wij willen graag
iets nalaten voor
het diaconale werk
wereldwijd"*

Vraag een brochure aan
 bijzondere-noden.nl/nalaten
 0348 – 489 910

Bijeenkomst Barendrecht

D.V. **zaterdag 10 oktober 2026**
vindt in Barendrecht een
bijeenkomst plaats waarin
ds. G.M. van Putten op een-
voudige en begrijpelijke wijze
uit de Bijbel verteld.
De bijeenkomst begint
om 14.30 uur.

De bijeenkomst is bedoeld
voor cliënten van De Schutse
en kinderen van het speciaal
onderwijs.

Ook jongeren en volwassenen
die elders wonen, werken of
dagbesteding ontvangen zijn
van harte welkom.

Gezinnen en andere
belangstellenden nodigen we
eveneens van harte uit om de
bijeenkomst bij te wonen.

Na afloop wordt bij de uitgang
een collecte gehouden voor
de onkosten. Aansluitend is
er gelegenheid om elkaar te
ontmoeten en staat er koffie,
thee en frisdrank klaar.

Locatie: Zuiderhavenkerk,
Plөгwe 1,
2992 ZC Barendrecht

Tijd: Inloop vanaf 14.00 uur.
De bijeenkomst start om
14.30 uur en duurt tot ongeveer
15.30 uur. We zoeken
iedereen vriendelijk om
vijf minuten voor aanvang
aanwezig te zijn, zodat we op
tijd kunnen beginnen.

Toegankelijkheid: Het kerk-
gebouw is rolstoeltoegankelijk.

Deze bijeenkomst wordt
georganiseerd door en valt
onder de verantwoordelijkheid
van De Schutse. Het betreft
geen kerkdienst.

We hopen u op deze bijeen-
komst te mogen ontmoeten!

 **Vast
in een
Pornoverslaving?**

Mediorah helpt je weer
grip te krijgen!
zet de eerste stap naar
herstel en neem
contact op.

www.mediorah.nl

100 % online behandeltraject mogelijk

**Op jezelf wonen nog net
een stap te ver?
Of lukt het thuis even
allemaal niet zo?**

Jongerenhuis "Wallenburg" in Ederveen heeft wegens
doorstroming op korte termijn weer studio's vrij.
Ben je tussen 18 en 25 jaar?

Kijk dan eens op www.jongerenhuisederveen.nl

Stolk Orgels

- huisorgels
- kerkorgels
- zaalorgels
- maatwerk
- verhuur
- reparatie
- onderhoud

Nieuwkerk a/d IJssel
Krabbendijke
0180 31 56 52 • www.stolkorgels.nl

Welkom in onze **B & B**
De Brinkhoek in Barneveld.
Voor boekingen belt u
06-81859161 of reserveert u op
www.BedandBreakfast.nl

Vakantie terugverdienen?
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

Gelijkvloerse **vakantiewoning**
voor 2 personen te huur op
een boerderij in het prachtige
buitengebied van **Lunteren**.
Voor info, bel 06 25516054

Den Hollander
begrafenisverzorging

Alleen begravenissen

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst rouwcentrum
of thuis met koeling

Dag en nacht bereikbaar

010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
begrafenisverzorgingdenhollander.nl

De Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging ziet de zondag als een rijke zegen. We streven naar een samenleving waarin, uit eerbied voor Gods instellingen, de zondag als collectieve rustdag is hersteld. Daarom voelen wij ons geroepen om te wijzen op het gebod van de **HEERE** inzake de wekelijkse rustdag.

Om dit te kunnen bereiken, zijn we op zoek naar een:

Medewerker

De functie is nieuw en u beschikt bij voorkeur over een eigen netwerk en bouwt dat uit. U communiceert makkelijk, zowel schriftelijk als mondeling en hebt een goede beheersing van de Nederlandse taal. Het betreft een parttimefunctie van een dag per week. We verwachten een hoge mate van flexibiliteit en de bereidheid om regelmatig 's avonds of op zaterdag presentaties te geven of vergaderingen bij te wonen.

U werkt doorgaans zelfstandig o.l.v. het bestuur. U werkt bovendien nauw samen met de administratief medewerker op ons kantoor te Rhenen. Uiteraard zorgen we voor goed voorlichtings-materiaal en krijgt de beschikking over een laptop en een mobiele telefoon.

We verwachten hartelijke verbondenheid met de beginselen van onze vereniging. U onderschrijft de Drie Formulieren van Enigheid, zoals vastgesteld op de Synode van Dordrecht 1618-1619 en bent belijdend lid van een van de reformatorische kerken in Nederland.

Hebt u interesse?

Neem voor meer informatie contact op met de heer L. Vogelaar, voorzitter van onze vereniging, via 0577-491790 of stuur uw sollicitatie naar lvogelaar@klikSAFE.nl.

Traditionele Psalmzangavond
vanuit de **HHG te Elspeet**
Zaterdag 8 augustus 19.00 uur
Leiding: Ds. G. van Manen
Organist: Arthur de Jong
Collecte: Stichting Adullam
Kerk is heerlijk koel - welkom!

Kootwijkerbroek
De Essenchurch
Dinsdag 28 juli 19.30 uur
Dinsdag 4 augustus 19.30 uur
Diapresentatie & Samenzang
Rien Mouw en Arthur de Jong
O.a. 40 jaar karakteristieke
Veluwenaren 1986-2026
Reserveer uw tickets via:
www.arthurdejong.nl

De Schutse
Zorg wat er écht toe doet

Zoek jij een fijne plek om te wonen of te logeren?
Ben jij een jongere of volwassene met een (licht) verstandelijke beperking? In Achterberg hebben we plek in ons gezellige huis, in de wijk. Wat kun je verwachten: een eigen slaapkamer, gezamenlijke activiteiten, ruimte om jezelf te ontwikkelen én wonen binnen een reformatorische setting.

Heb jij een VG3-, VG4- of VG5-indicatie, ben je 13 jaar of ouder en spreekt deze oproep jou aan: Check de QR-code of bel naar Tea van Laar via 0488-483322.

Praktijk den Uijl

- HULPVERLENING
- COACHING
- TRAINING
- TOERUSTING

Nieuwkerk aan den IJssel | Lunteren | Yerseke
T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl
www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

D.v. heel augustus **3e tweedehands boek gratis***, in de winkel en online. Wesselseweg 178-1, Kootwijkerbroek.
www.deboekenkamer.nl

Nieuwkerk Zeeland
campingdevierwindstreken.nl
Tel. 06 250 500 61

Boekenmarkt Elspeet
D.V. 25 juli, 1 en 8 augustus
Locatie: Schapendrift
Info 0184 - 684808
www.vanderwalboeken.nl

Nieuwe baan, vertrouwde sfeer

Bij Attend | fiscalisten in Barneveld delen we dezelfde normen en waarden. We werken hard, leveren kwaliteit en doen dat in een sfeer die voor jou direct vertrouwd voelt. Wij zoeken versterking:

> Fiscalist

Kom jij binnenkort sfeer proeven?

Kijk voor meer info op attendfiscalisten.nl/vacature of bel 0342-221010

Antonie Fokkerstraat 2A
3772 MR Barneveld
0342-221010

attend
FISCALISTEN

attendfiscalisten.nl

Vacature Medewerker bedrijfsvoering 24-32 uur

Wil jij met jouw **organisatietalent** en gevoel voor **communicatie** bijdragen aan vakanties rondom een geopende Bijbel? Bij Koers-vakanties help je mee om vakanties voor kinderen, tieners en jongeren goed georganiseerd, aantrekkelijk en zichtbaar te maken.

In deze functie houd je je onder andere bezig met:

- contact met partners en leveranciers;
- contractbeheer en financiële ondersteuning;
- het plaatsen en aantrekkelijk presenteren van vakanties op de website;
- het werven van reisleiders;
- het verwerken van enquêtes en evaluaties;
- marketing en communicatie via website, socials en promotie-uitingen;
- het aansturen en ondersteunen van de PR-sectie met vrijwilligers.

Je krijgt een afwisselende functie met ruimte voor initiatief, flexibele werktijden, de mogelijkheid om bij te dragen aan jongerenwerk binnen een kerkelijke context en arbeidsvoorwaarden conform CAO Sociaal Werk.

Koers

vakanties

Meer info: www.jbgg.nl/vacature

• Een organisatie van de **Jeugdbond**

diele
man
schip
per

klein maar groot

♥ KAPELLE

♥ NIJKERK

♥ ALBLASSERDAM

Vakmanschap & Vertrouwen

Een accountantskantoor waar jouw overtuiging geen uitleg nodig heeft.

Vacatures

- Assistent accountant
- Relatiebeheerder
- Belastingadviseur

Bekijk de volledige vacaturetekst op
werkenbijdielemanschipper.nl

Een nieuwe uitdaging als teamleider in regio West?

Op onze woon- en werklocaties
hebben we verschillende vacatures:

- Teamleider werkcentrum Wilgenheim in Alblasserdam
- Allround teamleider regio West op meerdere locaties
- Teamleider woongroep Brugkade in Puttershoek
- Teamleider woongroep Meerkade in Puttershoek
- Teamleider woongroep Rivierkade in Puttershoek

Meer informatie? Neem contact op
met Margareth via 06 27 38 45 52 of
kijk op www.adullam.nu/vacatures

Adullam
leren | wonen | werken

Wij zoeken zendingswerkers

...werp uw netten uit om te vangen.
Lukas 5:4

Kijk voor meer informatie
op www.zgg.nl/vacatures.
We zien uit naar je sollicitatie.

Vacature

Interieur verkoop specialist

24-32 uur Barneveld Parttime

Bel, mail of app Evert: 06 - 13607863 • info@vanwolfswinkelwonen.nl

DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk (desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veenendaal | f @ p in speksnijder.nl

SPEKSNIJDER

mode met aandacht

werkenbijdeschutse.nl

De Schutse | Diverse locaties | 0-36 uur

Word jij onze nieuwe collega?

Samen met je collega's ben je van betekenis in de reformatorische zorg en begeleiding. Ontdek de diverse mogelijkheden via de website.

- Persoonlijk begeleider Achterberg, Kesteren
- Teamleider wonen Achterberg, Kesteren
- Teamleider regio Ochten
- Manager mens & organisatie Kesteren
- Manager intramuraal Kesteren

Neem contact op met onze recruiters, via werkenbij@deschutse.nl of bel naar 06-39367589. Samen bespreken we de mogelijkheden.

HEEREN VAN OPHEUSDEN

Ambtskleding Maatpakken Trouwkostuums Gelegenheidskleding

heerenvanopheusden.nl | 0488 42 96 90
info@heerenvanopheusden.nl

de Saambinder

BEWUSTE KEUZE

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: J. van 't Hul, W.G. Hulsman, ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar: ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten, meditaties en voor vragen die bestemd zijn voor de redactie:

J. van 't Hul
Lierderf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl
Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 1700 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalings abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:
A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin: www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

VRAAG EN ANTWOORD DOOR DS. LABEE

Hoe kan het toch dat satan meer onderdanen heeft dan Hij Die alle macht heeft in hemel en op aarde?

DAAR ZOVELEN GAAN VERLOREN

KLEINE KUDDE

De vraagsteller kon er niet over uit wat hij ergens las: 'de duivel heeft meer onderdanen dan Jezus Christus'. Maar de duivel kan toch geen (over)winnaar zijn?

Het zit een mens helaas in het bloed om te tellen en te rekenen. Dan is het inderdaad droevig om de balans op te maken. Hoeveel mensen waren er die de Heere (tenminste uiterlijk) vreesden in de dagen van de zondvloed? In een van zijn preken schrijft ds. B. Smijtegelt (1665-1739): 'Steekt uw hoofd eens in de ark; daar zult gij er maar acht vinden die overgebleven zijn van de gehele wereld'.

Er waren nog geen tien rechtvaardigen in Sódóm. Elia meende alleen overgebleven te zijn onder

koning Achab. Al zag hij er zeven-duizend over het hoofd, de overgrote meerderheid van het volk diende Baäl. Paulus heeft - wellicht met een bevende hand - geschreven aan de gemeente van Korinthe in hoofdstuk 10 over het miljoenenvolk in de woestijn. Allemaal waren ze onder de wolk, allen gingen door de Rode Zee en zijn in Mozes gedoopt. Heel het volk at dezelfde 'geestelijke spijs' en dronk uit de steenrots die volgde. En toch lezen we: 'Maar in het meerderdeel van hen heeft God geen welgevallen gehad; want zij zijn in de woestijn terneergeslagen'. De Schriftprofeten onder het Oude Testament spreken over een 'volkje', een overblijfsel of een rest.

Ook onder het Nieuwe Testament is het niet beter gesteld. De Zaligmaker spreekt in Lukas 12 vers 32: 'Vrees niet, gij klein kuddeken; want het is uws Vaders welbehagen ulieden het Koninkrijk te geven'. Of die andere bekende woorden uit Mattheüs (7 vers 13,14) die dit bevestigen: 'Gaat in door de enge poort; want wijd is de poort en breed is de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er die door dezelve ingaan. Want de poort is eng en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er die denzelven vinden'.

De geschiedenis van deze wereld

tot op heden bevestigen de woorden van de Heilige Schrift. Het getal van de ware vromen is op sommige delen van deze aarde kleiner of groter, maar meerderheden - waar naar de zin en mening van dat Woord gesproken en geleefd wordt - zoeken we vergeefs. En als we dan ook nog gaan onderscheiden tussen wat de naam van 'christen' draagt en degenen die kunnen vertellen hoe ze deel aan Christus hebben gekregen, is het met recht 'een klein kuddeke'.

GROTE SCHARE

Er is echter nog méér te zeggen. De mond van de Waarheid spreekt Zelf van het huis Zijns Vaders met zijn véle woningen. En met name de Openbaring aan Johannes spreekt met rijke woorden over de veelheid van de onderdanen. Wie zou niet denken aan de woorden uit hoofdstuk 7 vers 9? 'Na dezen zag ik, en zie, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie en geslachten en volken en talen, staande voor den troon en voor het Lam, bekleed zijnde met lange witte klederen, en palmtakken waren in hun handen'. Lezer(es), God geve door wedergeboorte en geloof verenigd te zijn met de Herder, Jezus Christus. Dan mogen we alles overgeven aan de Heere, verleren we het om te 'tellen' en leeft het weleens in de ziel met Psalm 79 vers 7 (berijmd):

*Zo zullen wij, de schapen
Uwer weiden,
In eeuwigheid Uw lof,
Uw eer verbreiden,
En zingen van geslachten
tot geslachten
Uw trouw, Uw roem,
Uw onverwinb're krachten.*

*Hoeveel
mensen waren
er die de Heere
vreesden in de
dagen van de
zondvloed?*

HEB JIJ/HEBT U OOK EEN VRAAG?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. **Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**